

se bojé, ker mislijo, da vsak ptujc ima oblast ž njimi zapovedovati. Len tedaj že po natori svoji, in len, ker mu delavnost nič ne koristi, je Vlah v velikih svojih revah že zadovoljin, ako v svoji podzemeljski koči pri ognjišču si zamore svoje mokre cape sušiti, koruzo si pēci in tobak piti. Ker Vlah v svojem stanišu nič po-
hišja nima, nima tudi v koči svoji nič varovati, ako za-
pustivši jo je nož, pipo in tobačno mošnjo za pasom sabo vzel.

Ker orožja nimajo, tudi vojaščine niso vajeni, ne morejo prijetlu dosto pomagati, pa tudi sovražniku se ne zoperstavljati; brambovci, ki jih imajo, niso za vojsko. Vendar dezela ta ni zaničevati, kdor jo posede, ker, čeravno je malo kmetijstva, vendar ne manjka žita in posebno živine ne; na sila velikih senožetih ob Donavi se prideluje sila veliko sena. Boljarov je dosto bogatih.

Zemlja sama po sebi je rodovitna; žita se dobro sponašajo, živinske piče je obilo, zato je reja goved, ovac, prešičev in konj dobra; majhni, pa živi in čversti konjiči so zlo obražtani; vino je močno kakor ogersko.

Tudi rudnin ne manjka; kamnite soli pa imajo posebno veliko.

Po „Terž. čas.“

Slovanski popotnik.

* Časopis českého muzeuma verlo napreduje. Zvezek tretji 1853. leta obsega znamenite slovstvine spise: „Nejstarší hexametry české v Císiojanu 13. věku“, od V. Hanky, — „Zeměpis filosofický pojaty“ od K. B. Štorcha, — „Pověry národní v Čechách“ od J. V. Housky, — „Sasové v Praze leta 1631“, podal K. J. Erben, — „Sen“, basen lorda Byrona, preložil Fr. D. cha, — „Tragičné básnictví Reků“, od V. Nebeskeho in Zlaté zavítky Kralové-Hradecké, popisuje J. Eraz. Wocel.

* V Belogradu išla je „historia cerkve staro-
i novo-zavétné“ za šolsko mladež.

* Sila imeniten spis o zvezdoslovju pod naslovom: „Teoria dviženija Neptuna“, kterege je izdal prof. Kazanskega vseučilišča gosp. Kovalski. Vsak, kdor se z zvezdoslovjem peča, bi ta spis imel imeti in želeti bi bilo, da bi se tudi v druge evropske jezike prestavil.

* Ruska vlada je odkazala 5000 sreb. rublov za izdanje novega ruskega slovnika, kterege je so-
stavil Pavlovski.

* „Ilirska Danica“ naznanuje, da je franciškan Ju-
kič pripravil za tisk mimo različnih pesem tudi tri knjige elegij in spis Ivana Držića „Lepost duše“, ki je pisan v desetero spevih v letu 1713. Jukič je v Benetkah prepisal vse dela Nalješkovica, Dubrovčanina, znanega pesnika iz 16. stoletja.

* Ni davno, kar je prišel deseti zvezek česke
glediščne biblioteke na svitlo.

* Profesor Zeleny je izdal česki šolski zemljovid vsih delov zemlje.

* Gosp. Václav Rozum je v česko prestavil Le-
singove basne, ki so v Pragi na svitlo prišle.

* Slavna rodovina Zrinskih je imela tudi slo-
vanskega pesnika med svojimi udi. V cesarski knjižnici na Dunaju je epiška pesem „Sirena mora adrian-
skoga“ od Petra Zrinskega, ktero je gospod Kuku-
ljevič, ko je bil poslednjič na Dunaju, najdel.

Novičar iz mnogih krajev.

C. k. ministerstvo nauka je po dovoljenju Njih ve-
ličanstva razpisalo 10 štipendij po 300 fl. na tri leta za
pripravnike, ki hočejo kadaj učenci biti na gimna-
zijah z nemškim in laškim učnim jezikom. — Sliši se,

da c. k. ministerstvo resno prevdarja, kako bi se do-
guala naprava za naseltnike v ogerski deželi,
ker želi, da taki, ki na svojem domu ne morejo sebe in
svoje družine prerediti, bi raji na Oggersko šli, kakor v
Ameriko, kjer jih sreča dostikrat goljufa. — Število pre-
bivavcov v našem cesarstvu, ki je zneslo izzačetka
tega leta 38 millionov in 763.800 duš, bo konec tega
leta se pomnožilo na 39 millionov in pol. — V Terst
je prišlo po naznanilu od 18. t. m. veliko žita, cena se
ni podražila. — V Galiciji in Bukovini je spet goveja
kuga; tudi v Lundenburgu je že nekoliko glav pocer-
palo. — Po velikem boju pri Oltenici se ni primerila
med Turki in Rusi nobena huji bitva, čeravno se skor
vsak dan tu in tam po malem tepejo in od obeh strani
dosto ranjenih v bolnišnice vozijo; v sami bolnišnici v
Bukareštu jih je okoli 3000 deloma ranjenih, delema
za kolero, legaru, merzlici in pljučnici bolnih. Ker je
poveljnik rusovske armade se prepričal, da so Turki
močni in se junaško bojujejo, je ukazal, da se veči ar-
mada združi in 12. dan t. m. Turke napade; ko so pa
Turki to čutili, so se večidel vmaknili iz Valahije na
desni breg Donave. Z veči silo Turke napasti, je uka-
zal general Gorčakov, ki je od 14. t. m. spet v Buka-
reštu, Osten-Sakenškemu kardelu, ki šteje 40 do
50.000 vojakov, da naj hitoma maršira v Moldavo in
Vlahijo; prednja straža je prišla že v Jaš, čeravno je
pot silno slaba. Sliši se tudi, da v izhodni Rusii od
vseh svetih spet nabirajo novince, 7 od 1000 duš. Tudi
namestni-kralj egiptovski je v pomoč turške armade
ukazal 75.000 novih vojakov nabrati in poslanec turške
vlade je vnovič 40.000 puš iz Pariza v Carigrad poslal.
Govorica, da je rusovski general-lajtnant grof Bud-
berg za deželnega poglavarja Moldave izvoljen, se
poterduje, kakor tudi ta, da je rusovski car določno iz-
govoril: da mu bo za znamenje vojske veljalo,
ako se angleške in francozke vojne barke
prikažejo na črnem morju. Ker po prepovedi, da
celo nobena kupčijska barka ne sme z blagom iz Buka-
rešta in v Bukarešt, je austrijska kupčija v veliko za-
drego prišla, je na prošnjo austrijskega poročnika Gor-
čakov preklical za Austrio to prepoved. Od serbske
meje se piše, da general Kničanin ogleduje serbsko
knežijo, da se povsod postavi v brambo, naj pride na-
pad od ktere koli strani; še nikdar niso bili Serbi za
boj tako goreči, kakor sedaj; vsak, kdor je v stanu
orožje nositi, se oborožuje, in kamor koli se pogleda,
se ne vidi in ne sliši nič drugega kakor vaje v strelu
in boju. Kakor se od več strani sliši, Gerki zlo na-
merjujejo na razvalinah turškega carstva iznova osno-
vati gerško-bizantinsko cesarstvo. — Pomenljivo
je, kako se turški vojaki vverstujejo armadi: Vsak ofi-
cir dobi list v roko, na katerem so zapisane vse njegove
dolžnosti; potem ga ypraša vojni minister: al hoče umreti
za sultana in véro? Če reče da, je poterjen. Prostakom
pa se predbere molitev, in če potem reče: da, skoči vsak
novinc čez meč, ki leži na zemlji, in poterjen je.

Réka.

(Iz orientalskih pregovorov.)

Up je divja reka,
Njega stermlj breg je misel,
Strasti votli pad
Poželjenja pene pne;
Slasti kot valovi ženejo
Stanovitnosti drevo
Na prepad slepote večne:
Zgorej se razgrinja pámet,
Ko spoznanja tica
Vodi modrega na varni breg.